

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, АНАЛІЗ І КОНТРОЛЬ

УДК 657.01

Соколенко Л. Ф.,

sokol1207@ukr.net, ORCID ID: 0000-0002-4608-8963,

Researcher ID: W-1521-2018,

к.е.н., доц., доцент кафедри бізнес-економіки та адміністрування, Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка, м. Суми

Чижевська Л. В.,

chizhev@ztu.edu.ua, ORCID ID: 0000-0002-0361-3529,

Researcher ID: AAE-7504-2020,

д.е.н., проф., професор кафедри обліку і аудиту, Державний університет "Житомирська політехніка", м. Житомир

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОЇ БАЗИ КЕРУЮЧИХ КОМПАНІЙ СФЕРИ ЖКГ

Анотація. У статті розглянуто напрями удосконалення системи бухгалтерського обліку у керуючих компаніях сфери житлово-комунального господарства в умовах цифровізації. Створення інституційного середовища для реалізації функцій системи бухгалтерського обліку в цифровому середовищі підприємства необхідне для забезпечення законності операцій у системі бухгалтерського обліку загалом. Виходячи з особливостей діяльності підприємств житлово-комунального господарства, слід виділити два типи цієї бази для цілей бухгалтерського обліку: 1) матеріально-технічну базу, яка належить компанії щодо права власності; 2) матеріально-технічна база, яка знаходиться на відповідальному зберіганні. Запропоновано порядок бухгалтерського обліку операцій з формування і використання матеріально-технічної бази таких компаній. Описана методика охоплює: визначення підпроцесів та господарських операцій керуючої компанії у сфері житлово-комунального господарства за досліджуванним бізнес-процесом; конкретизацію або удосконалення кореспонденції рахунків за операцією з урахуванням норм податкового законодавства; уточнення підходу до вартісного вимірювання об'єктів бухгалтерського обліку. Описано підхід до оцінки забезпечень майбутніх витрат і платежів на ремонт матеріально-технічної бази. Застосування цього підходу для розрахунку майбутніх витрат на планові ремонти дозволяє їх оцінити, виходячи з принципу відповідності доходів і витрат. Авторські розробки враховують вимоги національного податкового законодавства та вимог розкриття інформації у фінансовій звітності керуючої компанії.

Ключові слова: матеріально-технічна база, керуюча компанія у сфері ЖКГ, капітальні інвестиції, забезпечення майбутніх витрат та платежів, бізнес-процес.

Sokolenko L. F.,

sokol1207@ukr.net, ORCID ID: 0000-0002-4608-8963,

Researcher ID: W-1521-2018,

Ph.D., Associate Professor, Associate Professor of the Department of Business Economics and Administration, Sumy State Pedagogical University named after A.S. Makarenko, Sumy

Chyzhevska L. V.,

chizhev@ztu.edu.ua, ORCID ID: 0000-0002-0361-3529,

Researcher ID: AAE-7504-2020,

Doctor of Economics, Professor, Professor of the Department of Accounting and Audit, "Zhytomyr Polytechnic" State University, Zhytomyr

ACCOUNTING OF FORMATION AND USE OF MATERIAL AND TECHNICAL BASE OF MANAGING COMPANIES IN THE FIELD OF HOUSING AND UTILITIES

Abstract. The article considers the directions of accounting system improvement in the housing and utility managing companies under the conditions of digitalization. Creating an institutional environment for the implementation of the accounting system functions in the enterprise's digital environment is necessary to ensure the

legitimacy of transactions in the accounting system in general. The accounting approach for the formation and use operations of material and technical base of such companies has been proposed. Based on the peculiarities of the housing and utility managing companies' activities two types of this base for accounting purposes is highlighted: 1) material and technical base, which belongs to the company on property rights; 2) material and technical base, which is in responsible storage. The described methodology includes: determination the sub-processes in the researched business process and business operations of the housing and utility managing companies; concretization and improvement of accounting correspondence on operation taking into account the tax legislation; clarification of the approach to the cost measurement of accounting objects. The approach to estimation of future expenses and payments endowment for repair of material and technical base has been characterized. For creating the long-term or short-term endowment for future costs for planned repairs of material and technical base, the authors recommend to calculate the amount of monthly funding, based on the intensity of equipment functioning. Author's recommend improvements considering the requirements of national tax legislation and requirements of the information disclosure in the financial statements of the managing company. The use of this approach in the calculation of endowment of future costs for planned repairs allows an economical assessment of such provisions based on the principle of compliance of income and expenses.

Key words: material and technical base, housing and utility managing company, capital investments, endowment of future expenses and payments, business process.

JEL Classification: M 41

DOI: <https://doi.org/10.36477/2522-1205-2020-60-16>

Постановка проблеми. Специфічний інструментарій, використовуваний для ведення бухгалтерського обліку у цифровому середовищі, зазнає суттєвих трансформацій, як і порядок застосування елементів методу бухгалтерського обліку. Крім того, організаційно-методологічні засади бухгалтерського обліку також модифікуються в умовах прагнення компаній до адаптації власних бізнес-моделей та пошуку шляхів оптимізації та захисту її інформаційних систем.

Погоджуємося з думкою таких авторів, як Головач Г. В. та Юрченко О. Б., які стверджують: “Обґрунтованість та вираженість управлінських рішень стосовно оптимізації витрат житлово-комунальних підприємств (зокрема тих, що включаються до складу тарифів), значною мірою зумовлюються якістю інформаційного забезпечення користувачів-менеджерів, їх професійними знаннями та навичками використання економічної інформації в управлінській діяльності в межах своєї компетенції. Це вимагає створення такої інформаційної інфраструктури, яка була б адаптована до цільових управлінських потреб та враховувала особливості діяльності учасників ринку житлово-комунальних послуг” [1]. Тому на розробку організаційно-методичних засад системи бухгалтерського обліку формування та використання матеріально-технічної бази керуючої компанії у сфері ЖКГ і буде орієнтоване дане дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми бухгалтерського обліку керуючих компаній у сфері ЖКГ вивчають Головач Г. В. [1], Юрченко О. Б. [1], Архипенко С. В. [2], Кондратенко Д. В. [3], Ярмо Р. С. [3], Бенько І. Д. [9], Овсій О. Д. [10] та інші. Проте більш глибокого розгляду вимагають питання облікового відображення формування та використання матеріально-технічної бази, яка становить основу якісного надання послуг керуючої компанії у досліджуваній

сфері. На це і буде орієнтоване представлене дослідження.

Постановка завдання. Метою статті є дослідження напрямів удосконалення системи бухгалтерського обліку у керуючих компаніях сфери ЖКГ в умовах цифровізації та розробка порядку обліку операцій з формування і використання матеріально-технічної бази таких компаній.

Вклад основного матеріалу дослідження. Створення інституційного середовища реалізації функцій системи бухгалтерського обліку у цифровому середовищі підприємства є необхідним для забезпечення легітимності виконання трансакцій у системі бухгалтерського обліку, для яких раніше обов'язковою умовою була наявність паперового документа з “мокрими” печатками та підписами. Тому перш ніж модернізувати організаційно-методичні засади системи бухгалтерського обліку необхідно є розробка регламентів та протоколів для доступу до інформації, її розміщення та використання, санкціонування операцій тощо.

Проте найголовніше, щоб цифрова стратегія стала частиною загальної стратегії компанії, що дозволить імплементувати завдання цифровізації бізнес-процесів підприємства та, зокрема, його інформаційних систем у наскрізну стратегію підприємства. Адаптація стратегічних та тактичних цілей цифровізації бізнес-процесів до тенденцій масштабування бізнесу, його інтернаціоналізації дозволить оперативно реагувати на ризики середовища діяльності компанії в умовах цифрової економіки.

“Організація і методика бухгалтерського обліку в ЖКГ значною мірою обумовлена особливостями цієї галузі економіки. На підприємствах, які надають житлово-комунальні послуги, мають місце специфічні проблеми обліку витрат – необхідність визначення не лише виробничої, а й повної собівартості послуг, що обумовлено державним

регулюванням тарифів, взаєморозрахунками між підприємствами ЖКГ і т. ін.”, – наголошує С. В. Архипенко [2]. Всі ці галузеві особливості нами було досліджено в попередніх працях [11], на основі чого сформульовано завдання бухгалтерського обліку в керуючій компанії у сфері ЖКГ.

Кондратенко Д. В. та Яско Р. С. зазначають, що для об'єднань співвласників багатоквартирних будинків (ОСББ) та для інших підприємств житлово-комунальної сфери можна виокремити “звичайні” операції, до яких вказані автори відносять наступні: “нарахування та виплата заробітної плати найманим працівникам <...>, утримання та перерахування обов'язкових платежів до бюджету, придбання послуг (робіт) за договорами цивільно-правового характеру (аудиторські послуги, ремонт, вивезення сміття тощо), здача в оренду допоміжних приміщень будинку” [3]. В цілому ми погоджуємося з авторами і вважаємо, що ці операції включені в бізнес-процеси, а отже вимагають окремого розгляду саме в їх межах. Вони нами будуть враховані при дослідженні методики бухгалтерського обліку окремого бізнес-процесу формування та використання матеріально-технічної бази.

Виходячи з логіки застосування елементів методу бухгалтерського обліку, пропонуємо удосконалити організаційно-методичні засади бухгалтерського обліку вказаного бізнес-процесу в такій послідовності:

1) виокремлення підпроцесів та господарських операцій з формування матеріально-технічної бази керуючої компанії у сфері ЖКГ;

2) конкретизація або удосконалення кореспонденції рахунків за операціями з урахуванням норм податкового законодавства;

3) уточнення підходу до вартісного вимірювання об'єктів бухгалтерського обліку з урахуванням вимог національного законодавства та вимог їх подальшого розкриття у фінансовій звітності керуючої компанії.

Такий підхід дозволить системно підійти до процесу **підтримки функціонування та розвитку матеріально-технічної бази**. Виходячи з особливостей діяльності керуючих компаній у сфері ЖКГ, в обліку слід виокремлювати: 1) матеріально-технічну базу, яка належить компанії на правах власності; 2) матеріально-технічну базу, яка не належить компанії на правах власності, проте знаходиться на відповідальному зберіганні.

До першої категорії будуть відноситися будинки та споруди, машини та обладнання, транспортні засоби, інструменти, прилади та інвентар, а також інші необоротні матеріальні активи, які забезпечують надання послуг керуючою компанією споживачам. Такі активи будуть відображатися у складі активів компанії, зокрема у складі основних засобів, а їх створення – у складі капітальних витрат.

Це відповідатиме діючій практиці бухгалтерського обліку, зокрема вимогам П(С)БО 7 “Основні засоби” [4], Методичних рекомендацій по бухгалтерському обліку основних засобів [5], П(С)БО 14

“Оренда” [6], П(С)БО 28 “Зменшення корисності активів” [7] та П(С)БО 32 “Інвестиційна нерухомість” [8].

Витрати на їх утримання відноситимуться на собівартість послуг керуючої компанії, які надаються відповідно до договорів обслуговування багатоквартирних будинків, або на поточні витрати, якщо така матеріально-технічна база обслуговує адміністративні бізнес-процеси.

При цьому використовуватимуться як стандартні бухгалтерські проведення, які характерні для підприємств різних галузей економічної діяльності (наприклад, введення в експлуатацію об'єктів матеріально-технічної бази), так і специфічні, зумовлені галузевими особливостями ЖКГ.

В таблиці 1 пропонуємо систематизований перелік операцій керуючої компанії у сфері ЖКГ, що відносяться до досліджуваного бізнес-процесу.

Для створення довгострокових або поточних забезпечень майбутніх витрат під планові капітальні ремонти матеріально-технічної бази вважаємо за доцільне розраховувати суми щомісячних відрахувань, виходячи з обсягів роботи обладнання, що дозволяє враховувати інтенсивність його експлуатації. При цьому пропонуємо до використання наступну формулу:

$$\sum ZBP = OPO_{36} \times K_{3B},$$

де ZBP – забезпечення майбутніх витрат на ремонт у звітному періоді (місяць);

OPO – обсяги роботи обладнання у звітному періоді (місяць);

K_{3B} – коефіцієнт відрахувань до забезпечень майбутніх витрат на планові ремонти.

Коефіцієнт відрахувань до забезпечень майбутніх витрат на планові ремонти пропонуємо розраховувати на основі не менш ніж трьох послідовних звітних років за формулою:

$$K_{3B} = \frac{\sum_{i=1}^n BP}{\sum_{i=1}^n OPO}$$

де n – кількість послідовних років, прийнятих до розрахунку відповідно до облікової політики керуючої компанії;

BP – витрати на ремонт у i-тому звітному періоді;

OPO – обсяги роботи обладнання у i-тому звітному періоді.

Використання даного підходу до розрахунку доцільних обсягів формування забезпечень майбутніх витрат на проведення планових ремонтів дозволяє здійснити економічно обґрунтовану оцінку таких забезпечень, виходячи з принципу відповідності доходів і витрат, адже витрати на ремонт матеріально-технічної бази повинні визнаватися в період, коли були отримані доходи від її експлуатації, – тобто щомісячно при визнанні доходів від надання послуг.

Відображення операцій з підтримки матеріально-технічної бази керуючої компанії, яка належить компанії на правах власності

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Дебет	Кредит
1	Придбання, монтаж, введення в експлуатацію об'єктів матеріально-технічної бази (аналогічним чином відображається модернізація, дообладнання чи реконструкція)		
1.1	Придбано обладнання, яке потребує монтажу та відображено у складі капітальних інвестицій	152, 153	631.X
	Відображено податковий кредит з ПДВ	641	631.X
1.2	Визнано витрати на монтаж об'єктів матеріально-технічної бази	152, 153	20, 22, 23, 25, 661, 651, 685.X
1.3	Введено в експлуатацію об'єкти матеріально-технічної бази	103.Y, 104.Y, 105.Y, 106.Y	152, 153
1.4	Погашено заборгованість за придбані товари, виконані роботи, надані послуги, оплату праці та соціальне страхування	631.X, 685.X, 661, 651	311
2	Створення та розширення матеріально-технічної бази за рахунок цільового фінансування		
2.1	Отримано цільове фінансування у вигляді внесків ОСББ	311	484
2.2	Оприбуткування, монтаж та введення в експлуатацію	Див. оп. 1.1-1.4	
3	Використано послуги третіх осіб для обслуговування матеріально-технічної бази		
3.1	Оплачено вартість абонплати за річну діагностику та технічне обслуговування матеріально-технічної бази	39	311
	Відображено податковий кредит з ПДВ	641	644
3.2	Визнано витрати щомісячного технічного обслуговування		
	- об'єктів матеріально-технічної бази, які використовуються при наданні послуг	23.A.B	39
	- об'єктів матеріально-технічної бази, які забезпечують операційну діяльність керуючої компанії	949	39
3.3	Відображено закриття рахунку податкового кредиту при фактичному отриманні послуг	644	39
4	Здійснено переоцінку об'єктів матеріально-технічної бази		
4.1	- першу дооцінку	103.Y, 104.Y, 105.Y, 106.Y	411 131
4.2	- першу уцінку	975 131	103.Y, 104.Y, 105.Y, 106.Y
4.3	- уцінку після дооцінки	411 975 131	103.Y, 104.Y, 105.Y, 106.Y
4.4	- дооцінку після уцінки	103.Y, 104.Y, 105.Y, 106.Y	745 411 131
5	Створено та використано довгострокові (понад рік) або поточні (в межах року) забезпечення майбутніх витрат під планові капітальні ремонти матеріально-технічної бази		
5.1	- загальногосподарської матеріально-технічної бази	949	474
5.2	- матеріально-технічної бази, що використовується в процесі надання послуг	23.A.B 91.A.B	474 474

Умовні позначення:

X – аналітичний рахунок постачальника або підрядника, може бути деталізований додатково за групами, підгрупами;

Y – аналітичний рахунок основного засобу або іншого необоротного матеріального активу, може бути деталізований додатково за групами, підгрупами об'єктів

A.B. – рівні аналітичного обліку витрат на надання послуг

Друга категорія – матеріально-технічна база, яка не належить компанії на правах власності, проте знаходиться на відповідальному зберіганні – включає житловий фонд, об'єкти комунальної інфраструктури, а також орендовані об'єкти матеріально-технічної бази.

Їх слід обліковувати на рахунках позабалансового обліку, що дозволяє контролювати їх наявність, приналежність до активів на відповідальному зберіганні, встановлювати матеріально відповідальну особу.

“Утримання житлових будинків, будинкових мереж, споруд та прибудинкових територій в справному стані, – пише І. Д. Бенько, – є першочерговим завданням об'єднання СББ. Система технічного обслуговування жилих будинків повинна забезпечувати безпечне та безперебійне функціонування будинків, інженерних мереж і обладнання протягом установленого терміну служби будинку. Технічне обслуговування житлових будинків включає роботи з контролю за його станом, забезпечення справності, налагодження і регулювання інженерних систем тощо” [9].

Відображення операцій з підтримки матеріально-технічної бази керуючої компанії, яка не належить компанії на правах власності

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Дебет	Кредит
1	Отримання та введення в експлуатацію об'єктів матеріально-технічної бази		
1.1	Отримано на відповідальне зберігання чи у господарське відання об'єкти матеріально-технічної бази	01	–
2	Ремонт матеріально-технічної бази за рахунок цільового фінансування		
2.1	Отримано цільове фінансування у вигляді внесків ОСББ на ремонт матеріально-технічної бази	311	484.У
2.2	Визнано витрати на ремонт об'єктів матеріально-технічної бази	23.А.В	20, 22, 23, 25, 661, 651, 685.Х
2.3	Погашено заборгованість за придбані товари, виконані роботи, надані послуги, оплати праці та соціального страхування	685.Х, 661, 651	311
3	Використано послуги третіх осіб для обслуговування матеріально-технічної бази		
3.1	Оплачено вартість діагностики та технічного обслуговування матеріально-технічної бази	39	311
	Відображено податковий кредит з ПДВ	641	644
3.2	Визнано витрати щомісячного технічного обслуговування		
	- об'єктів матеріально-технічної бази, які використовуються при наданні послуг	23.А.В	39
	- об'єктів матеріально-технічної бази, які забезпечують операційну діяльність керуючої компанії	949	39
3.3	Відображено закриття рахунку податкового кредиту при фактичному отриманні послуг	644	39
4	Створено та використано довгострокові (понад рік) або поточні (в межах року) забезпечення майбутніх витрат під планові капітальні ремонти матеріально-технічної бази		
4.1	- загальногосподарської матеріально-технічної бази	949	474
4.2	- матеріально-технічної бази, що використовується в процесі надання послуг	23.А.В 91.А.В	474 474

Умовні позначення:

Х – аналітичний рахунок постачальника або підрядника, може бути деталізований додатково за групами, підгрупами;

У – аналітичний рахунок ОСББ, що передало об'єкт матеріально-технічної бази, який підлягає ремонту, на відповідальне зберігання

А.В. – рівні аналітичного обліку витрат на надання послуг

Це завдання ОСББ можуть перекласти на керуючу компанію у відповідності до умов договору. Тому очевидно, що така матеріально-технічна база у керуючій компанії у сфері ЖКГ також підлягає ремонту, фінансування якого може відбуватися з різних джерел. Овсій О. Д. вказує, що “джерелами фінансування ремонтно-будівельних робіт по відновленню багатоквартирного житлового будинку є кошти його співвласників, бюджетні кошти та фінанси кредитної установи, з яких може складатися загальний об'єм дольового фінансування робіт. Залежно від об'єму і вартості робіт, дольове фінансування може здійснюватися за кошти: власників квартир та місцевих і державного бюджетів; власників квартир і кредитних установ; власників квартир, кредитних установ та місцевих і державного бюджетів” [10].

В таблиці 2 наведено перелік операцій керуючої компанії у сфері ЖКГ, що відносяться до досліджуваного бізнес-процесу в частині підтримки матеріально-технічної бази керуючої компанії, яка не належить компанії на правах власності.

Висновки і перспективи подальших досліджень у даному напрямі. Описаний вище підхід до облікового відображення операцій, що належать до бізнес-процесу підтримки матеріально-технічної бази керуючої компанії у сфері ЖКГ, дозволяє виокремити операції за окремими групами таких об'єктів. А структурування витрат за споживачами послуг та напрямками використання матеріально-технічної бази створює базис для більш обґрунтованого формування собівартості послуг та, відповідно, більш достовірного розкриття інформації про стан активів та витрат на їх обслуговування у фінансовій звітності керуючої компанії у сфері ЖКГ.

ЛІТЕРАТУРА

1. Головач Г. В. Обліково-аналітичне забезпечення тарифної політики на ринку житлово-комунальних послуг України / Головач Г. В., Юрченко О. Б. // Причорноморські економічні студії. – 2019. – № 38 (2). – С. 119-126.
2. Архипенко С. В. Житлово-комунальне господарство як об'єкт обліку необхідність та

особливості обліку витрат та калькулювання собівартості в сфері ЖКГ / Архипенко С. В. // Причорноморські економічні студії. – 2017. – №. 13 (1). – С. 136-139.

3. Кондратенко Д. В. Теоретичні засади управління фінансовими результатами ОСББ / Кондратенко Д. В., Яско Р. С. // Причорноморські економічні студії. – 2018. – №. 35 (1). – С. 79-83.

4. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 “Основні засоби”, затверджене Наказом Міністерства фінансів України № 92 від 27.04.2000 / Міністерство фінансів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00>.

5. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку основних засобів, затверджені Наказом Міністерства фінансів України 30.09.2003 № 561/Міністерство фінансів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0561201-03>.

6. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 14 “Оренда”, затверджене Наказом Міністерства фінансів України № 181 від 28.07.2000 / Міністерство фінансів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0487-00>.

7. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 28 “Зменшення корисності активів”, затверджене Наказом Міністерства фінансів України 24.12.2004 № 817 / Міністерство фінансів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0035-05>.

8. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 32 “Інвестиційна нерухомість”, затверджене Наказом Міністерства фінансів України 02.07.2007 № 779 / Міністерство фінансів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0823-07>.

9. Бенько І. Д. Особливості організації обліку та контролю фінансово-господарської діяльності об'єднань співвласників багатоквартирних будинків / Бенько І. Д. // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Економічні науки. Вип. 9-1. Ч. 3. – Херсон : ХДУ, 2014. – С. 195-198.

10. Овсій О. Д. Удосконалення обліку в ОСББ при дольовому фінансуванні робіт по відновленню житлового будинку / Овсій О. Д. // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки : зб. наук. пр. – Кіровоград : КНТУ, 2010. – Вип. 18, ч. 1. – С. 170-176.

11. Соколенко Л. Ф. Активи та пасиви у бізнес-процесах керуючої компанії у сфері ЖКГ / Соколенко Л. Ф. // Економіка та держава. – 2020. – № 5. – С. 143-148.

REFERENCES

1. Holovchak, H. V. and Yurchenko, O. B. (2019), *Oblikovo-analitychne zabezpechennia taryfnoi polityky na rynku zhytlovo-komunalnykh posluh Ukrainy, Prychornomorski ekonomichni studii*, (38 (2)), 119-126.

2. Arkhopenko, S. V. (2017), *Zhytlovo-komunalne hospodarstvo yak obiekt obliku neobkhdnist ta osoblyvosti obliku vytrat ta kalkuliuvannia sobivartosti v sferi ZhKH, Prychornomorski ekonomichni studii*, (13 (1)), 136-139.

3. Kondratenko, D. V. and Yasko, R. S. (2018), *Teoretychni zasady upravlinnia finansovymy rezultatamy OSBB, Prychornomorski ekonomichni studii*, (35 (1)), 79-83.

4. Ministerstvo finansiv Ukrainy (2000), *Polozhennia (standart) bukhhalterskoho obliku 7 “Osnovni zasoby”, zatverdzhene Nakazom Ministerstva finansiv Ukrainy № 92 vid 27.04.2000*, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00>.

5. Ministerstvo finansiv Ukrainy (2003), *Metodychni rekomendatsii z bukhhalterskoho obliku osnovnykh zasobiv, zatverdzhene Nakazom Ministerstva finansiv Ukrainy 30.09.2003 № 561*, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0561201-03>.

6. Ministerstvo finansiv Ukrainy (2000), *Polozhennia (standart) bukhhalterskoho obliku 14 “Orenda”, zatverdzhene Nakazom Ministerstva finansiv Ukrainy № 181 vid 28.07.2000*, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0487-00>.

7. Ministerstvo finansiv Ukrainy (2004), *Polozhennia (standart) bukhhalterskoho obliku 28 “Zmshennia korysnosti aktyviv”, zatverdzhene Nakazom Ministerstva finansiv Ukrainy 24.12.2004 № 817*, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0035-05>.

8. Ministerstvo finansiv Ukrainy (2007), *Polozhennia (standart) bukhhalterskoho obliku 32 “Investytsiina nerukhomist”, zatverdzhene Nakazom Ministerstva finansiv Ukrainy 02.07.2007 № 779*, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0823-07>.

9. Benko, I. D. (2014), *Osoblyvosti orhanizatsii obliku ta kontroliu finansovo-hospodarskoi diialnosti obiednan spivvlasnykiv bahatokvartyrnykh budynkiv, Naukovyi visnyk Khersonskoho derzhavnoho universytetu. Seriiia: Ekonomichni nauky. (9-1. (3)). 195-198.*

10. Ovsij, O. D. (2010), *Udoskonalennia obliku v OSBB pry Dolovomu finansuvanni robit po vidnovlenni zhytlovoho budynku, Naukovi praci Kirovogradskogho nacionaljnogho tekhnichnogho universytetu. Ekonomichni nauky. Issue 18, part 1. pp. 170-176.*

11. Sokolenko, L. (2020), *Aktyvy ta pasyvy u biznes-protsesakh keruiuchoi kompanii u sferi ZhKH, Ekonomika ta derzhava, vol. 5, pp. 143-148.*

Стаття надійшла до редакції 03 травня 2020 року